

רוממות

מתורתם של בני רמות א'

גליון 4 | פרשת ויגש | תשע"ח

דבריהם הם הם זכרונם

שיחות מרן הגראי"ל שטיינמן צוק"ל בשכונת רמות א'

בית מקדש מעט - כאיש אחד בלב אחד
מעמד חנוכה בהמ"ד הגדול "שערי תבונה"
אור לכ"ד תשרי תשס"ב

הגמ' אומרת במגילה (כ"ט א') על הפסוק 'ואהי להם למקדש מעט' - אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות שבבבל. אחרי שבית המקדש חרב בעונותינו הרבים, נשאר מקדש מעט, ומה הוא המקדש מעט, אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות שבבבל.

היו במשך זמן גלותינו המון בתי כנסיות ובתי מדרשות, ושם היה כל "הלב" של כלל ישראל, קול תורה ותפילה היה נשמע בכל הבתי כנסיות ובתי מדרשות, ולדאבונינו בשנים שבין ת"ש - תש"ה הכל חרב. יש מקומות ששרפו, יש מקומות שהחריבו, ויש שהפכו אותם לדברים שהם בניגוד לבית הכנסת כמו קולנוע, מגרש ספורט, וכמה כל מיני דברים שחיללו את הבתי מקדש מעט. לדאבונינו ביחד עם כל ישראל החריבו את הבתי כנסיות ובתי מדרשות.

וברוך השם שחלק מכלל ישראל זכה להשתקם בארץ ישראל, ולבנות שוב את הבתי כנסיות ובתי מדרשות, ושוב לעשות מקדש מעט. עד שהקב"ה ירחם ויהיה המקדש האמיתי - לא המקדש "המעט" אלא המקדש "הגדול", אבל בינתיים בונים ב"ה מקדש מעט.

ומכל מקום המקדש מעט יש לו קצת דינים של בהמ"ק, כגון איסור נתיצה. כמו שאסור לנתוך מאבני בהמ"ק ואבני המזבח, ככה יש ג"כ דין בשו"ע (סוסי' קנב) שאסור לעשות משהו שמחריב את המקדש מעט, אפי' לא חורבן ממש, אלא אפי' לקחת משהו מבית המדרש יש דברים שאסור, אפילו עד כדי כך שיש דיון אם מותר להוציא את המטלטלין, הכסאות והשולחנות של הבית המדרש (מ"ב שם סק"א). ועכ"פ רואים שבבחינה מסוימת זה כעין מקדש, רק מקדש "מעט".

א"כ צריך להיות לפי"ז ג"כ כלל שכל מה שיש במקדש האמיתי, במקדש הגדול, צריך להיות גם במקדש מעט. ובמקדש האמיתי ידוע שלא היה זה סתם השתתפות ממונית שכל אחד השתתף בממונו, אלא כמו שכתוב בפסוק כל איש אשר ידבנו לבו, ואמנם נדבו זהב תכלת וכל הדברים האמורים בפרשת תרומה, וזה ה' ממון שנתנו כל אחד, אבל חוץ ממה שהיה ממון היה ג"כ "הלב" שלהם, ולכן הלב של כלל ישראל היה בבית המקדש.

וזה לא היה כמו שאחד בונה בית. הרי בשעה שהוא בונה את הבית אין שום חילוק מה הוא התכוין, העיקר שיש בית, שאפשר להשתמש בו את השימוש שכן אדם צריך, ואם רוצה שימוש אחר, משתמש שימוש אחר.

אבל לא כן הבית המקדש ולא כן המשכן, הם היו עשויים עם הלב של כלל ישראל. ונצרך הלב של כלל ישראל לא רק בזמן שעשו ובנו אלא גם בהמשך, כל זמן שהלב של כלל ישראל היה טוב, היה קיום למשכן ולמקדש.

דבר הגליון

גליון 'רוממות' זה היה אמור מעיקרא לעסוק בענייני קידוש והבדלה, אך בעקבות השבר הגדול שפקד אותנו בתוך מקהלות עמך ישראל, בהעלות עמוד האש אשר לפני המחנה מרן הגראי"ל שטיינמן זכר צדיק וקדוש לברכה, עלתה הבקשה ליחד במת-ציבור זו אודות הקשר שהיה בין מרן זצ"ל ושכונתו. ראשיתו בשייכות איתנה של מורנו הגר"ש ניימן שליט"א עמו, אשר נטועה מצד אביו הגר"ר יצחק ניימן זצ"ל איש בריסק, אשר זכה ללמוד בחברותא עם מרן זצ"ל בימי חורפו, תחת אדרתו של מרן הגר"י זצ"ל, והיה מרן מעלה זכרונות בערגה בביקורי מורינו הרב אצלו. ידוע אצל שומעי לקחו של מורינו הרב את אשר שגור בפיו בשם אביו כי בעיר בריסק רווחה האמירה אודות מרן בימי ילדותו כי 'צומח כאן חפץ חיים חדש'. מרן זצ"ל ליווה גם את צמיחתה של קהילת שערי תבונה המעטירה מתחילת תקיעת היתד, דרך העמדת מורינו הגר"י גואלמן שליט"א לרבנותה, ועד עתה, בעצה והכוונה. קצרה היריעה מלתאר את השפעתו על מוסדות החינוך ושאר העניינים הציבוריים, הלא היא חרוטה בציפורן שמיר בדברי ימי פינת יקרת זו בירושלים התורנית.

במשך השנים מסר מרן זצ"ל ארבע שיחות בשכונתו, שתיים בביהמ"ד משכן שרגא, ושתיים בביהמ"ד שערי תבונה. עלה בידינו להשיג את התמלולים של שלוש מתוכן, והנה הן מוצעות לפני הרבים בגליון זה, ויועילו להחיות את המעמדות הנאדרים הללו אצל אלה שזכו להיות עדים להם, אשר ייזכרו בעומדם צפופים למרגלות ההר ואזניהם כרויות לדברי אהרן קדוש השם. והחברים אשר באו הנה בשנים האחרונות ולא שמעו הדברים יוצאים מפי אומרים, יפיקו תועלת בקריאת הדיבורים אשר ריחם לא נמר. תודתנו נתונה למסייעים בהשגת השיחות: הרב אליעזר פליגלמן שליט"א ומערכת 'כאיל תערוג'.

השיחות עברו עריכה בסיסית למען ירוץ בהם הקורא, אך השתדלנו לשמור על סגנון דיבורו של מרן זצ"ל, למען יראו את בעל השמועה עומד כנגדם. כמו כן מצאנו לנכון להביא כמה מן המכתבים שכתב מרן זצ"ל במשך השנים אל שכונתו, ולשון חכמים מרפא. תודתנו נתונה לארכיון 'קרן התורה'. כמה מן המכתבים לא עלה בידינו להשיג, כגון מה שכתב מרן לרגל חנוכה בביהמ"ד משכן שרגא.

אף שתעודת גליון זה נשתנתה, באמת שיש שייכות אל הנושא המקורי 'קידוש והבדלה', הנה יש לשאול - התינו שיש לזכור את השבת בכניסתה, כדי להכין עצמנו לקראת הקדושה, אך מפני מה נתחייבנו לזכור את השבת ביציאתה, האם ימי החולין זקקים הכנה? אלא שכשם שקבלת הקדושה צריכה זכירה והכנת כלים, כך סילוק הקדושה מזיק זכירה וידיעה, כי לא עומד אדם על טיבה של הקדושה בשלימות אלא כשמוסתלקת היא ממנו, אז יכול להבדיל בין קודש לחול ומתוך המעבר הקשה והחד אל החולין, מבין הוא את עומק הקדושה ויופיה. אף אנו נאמר בדמנו כי הסתלקותו של צדיק הינה השעה בה בני דורו יכולים למשש ולקלוט אל תוכם את דרכו בקודש מתוך צפייה בדמותו המתרחקת והולכת, וכאומרים ז"ל (כתובות קא:): 'כל דהוה באשכבתיה דרבי מזומן הוא לחיי העולם הבא'.

זכרהו ביציאתו.

הגליון הבא ייצא בס"ד לקראת שבת פרשת שמות, ומדור 'היא שיחת' יעסוק בענייני קידוש והבדלה. מדור 'רחבה מצותך' עוסק בנושאים כלליים וכן שאר המדורים כרגיל.

אנו בפנייה חוזרת לקהל החכמים דפה, לשלוח מפרי הגיונם למען 'אותו רבים ותרבה הדעת'. את דברי התורה כפי הכללים האמורים בגליונות הקודמים, אפשר להגיש לרב יעקב פרוסקין, הרב חיים לייב פריצוביץ, הרב שמעון בן יוסף, הרב שלמה אנגל, הרב ישי לשר, הרב נתנאל אסרף, הרב יעקב וסלי, הרב משה גפני. כמו"כ לתיבת דוא"ל yrlessar@gmail.com או: weiss@okmail.co.il

אבל אם ח"ו כלל ישראל ירד, ולא היה הלב שלהם בדרגה כמו שצריך להיות כשבאים לבנות מקדש ולבנות משכן, אז היה חלילה וחם החורבן.

המקדש שלנו - המקדש מעט, ג"כ צריך להיות כעין זה. כדי שהמקדש יתקיים, כדי שהמקדש מעט תהיה בו התועלת שצריכה להיות ממנו, צריך הוא להיות באותו מדרגה. דהיינו שבזמן שבונים אותו מתכוונים שתהיה הבנייה לשם מקום תפילה ולימוד תורה, שיהיה ליבן של ישראל לאביהם שבשמים, ובלי זה אין לו ערך! הוא סתם 'בית'. ואם הוא 'בית' זה לא מקדש מעט. כמו המקדש האמיתי כך גם המקדש מעט צריך להיות עם לב של כלל ישראל. לכל הפחות אלה שמשותפים בו, אלה שיסדו אותו, אלה שבנו אותו, צריך להיות 'הלב' שלהם שם.

ובמה הלב שלהם שם, במה? חוץ ממה שכל אחד צריך לעשות את הדברים שבין אדם למקום אבל צריך ג"כ שיהיה בין אדם לחברו.

אם יש בית כזה שיש שנאת חנם, או מחלוקת, או חלילה וחם מהדברים האלה, אז המקדש לא קיים, זה לא מקדש מעט! זה חלילה וחם להיפך ממקדש. וזה צריך להיות לא רק בשעה שבונים, רק כל הזמן. ויש לפעמים דוקא במקומות קדושים השטן עושה את כל השליחות שלו. הוא רוצה לעשות פירוד הלבבות, בין איש לרעהו, אדם אחד נפגע על דבר קטן שהוא חושב שפגעו בכבודו, ועי"ז יש ריב, יש מחלוקת, ואז חלילה וחם זה לא מקדש! הבית מאבד את הצורה של המקדש. והוא ההיפך ממקדש, ואז ח"ו יש סכנה גדולה אם הוא יכול להתקיים.

לכן הדבר העיקר מה שצריך לדאוג, שכל אחד ישתדל עד כמה שאפשר, לתת "מלבנו" למקום המקדש, שהלב שלו יהיה מאוחד עם כל האנשים שמתפללים בו, שלומדים בו, ושנמצאים בו. ואז המקדש המעט יישמש את תפקידו מה שצריך לשמש.

ולכן זה הדבר מהעיקרי מה שרואים לדאבוננו בכמה מקומות, שיש ריב דוקא במקום הקודש, "מקום המשפט שם הרשע". במקום הקודש שהיו צריכים להיות כולם באהבה ואחוה, שמה יש חלילה וחם ריב!

וזה צריך להיות אצל כל אחד מהמשתתפים, להיות לבם באחדות, ובזכות הוזה הקב"ה יעזור, שזה יתקיים הרבה הרבה שנים, ותימצא מזה תורה ויראת שמים, ושהאנשים שיתפללו בו ושייכנסו בו, יתחזקו בתורה, ביראת שמים, ובכל הדברים של רוחניות.

ועד כדי כך רואים כמה צריך להיות הלב של כל אחד ואחד, שהרי בית המקדש חרב על שנאת חנם, ומה היא שנאת חנם אומר רש"י בשבת דף ל"ג, אם על פי דין אין חיוב לשנוא אותו, זה נקרא שנאת חנם! ולדאבוננו יש מקומות שנשלים בזה, והדבר הזה הוא מהעיקריים כמו שכבר הזכרנו.

ורציתי להוסיף עוד דבר, מה שלכאורה הוא חידוש גדול. הנה אנחנו יודעים שאם עושים לאדם איזו טובה, בדרך הנימוס שצריך להגיד "תודה", וגם אם עושים טובה לבנו או לקרובו, ג"כ מרגישים שצריך להכיר לו טובה. אבל אם פלוני עשה טובה לאדם זר לי לגמרי, אז יהא זה פלא מאד אם אני אבוא ואומר לו תודה, הלא יענה: האם אתה מתכוין באמת? אתה מרגיש שעשיתי לך משהו?! מה אתה אומר תודה? הוא ירגיש שזה לא אמיתי, וכאילו שקר.

ומעתה נתבונן במה שאומר כל אחד בברכת המזון. הברכה הראשונה מתחילה, ברוך אתה ה' אלוהינו מלך העולם הוזה את העולם כולו בטובו בחן בחסד וברחמים, ומסיים ברוך אתה ה' הוזה את הכל. זאת אומרת הוא מרגיש שהוא חייב להודות להקב"ה, מפני שהוא מפרנס וזן את כל העולם. אך מי הם 'העולם כולו'? אנשים שהוא לא ראה אותם, לא מכיר אותם. האם האדם מרגיש באמת שצריך להודות על זה שהקב"ה זן את העולם כולו בטובו בחן בחסד? האם הוא מרגיש שצריך להודות להקב"ה על מה שזן את הכל, אפי' בני אדם במדינות רחוקות, שאף פעם הוא לא היה שם ולא יגיע לשם, כמו אנשים בהודו בסין ובאפריקה, עליהם מתכוונים כשאומרים הוזה את 'הכל' [ואמנם אולי לא מתכוונים על הרוצחים ממש, אבל עכ"פ על אנשים סתם] הוא מודה להקב"ה שאתה זן אותם.

וכל שכן שמדובר על אנשים שהם באותה מדינה, ובאותה עיר, ובדאי אם הם ידידים - ואם האדם שמברך לא מרגיש את זה אזי הוא משקר! אם הוא אומר ברוך אתה ה', שזן ומפרנס אותם, ואינו מרגיש את הדבר, זה נקרא "שקר". "דובר שקרים לא יכון לנגד עיני".

אלא צריך להרגיש אהבת הבריות, וזה צריך כל אחד לראות שיהיה שלום, שיהיה אהבת הבריות. שירגיש שהוא שמח [לא רק שהוא 'מגיב' כמו שאומרים] במה שהקב"ה זן את האחרים ומפרנס אותם. כשאדם מרגיש הרגשה כזאת, אז הוא יכול לומר תודה להקב"ה "שאתה זן ומפרנס לכל".

יוצא שאדם צריך לעבוד על עצמו, להגיע למצב כזה שיוכל לומר "הוזה את הכל", אחרת הוא כאילו משקר, הוא אומר דברים נוגדים, אין פיו ולבו שוין! הוא לא מרגיש! צריך לראות לעבוד על זה.

ולא באתי לתבוע חלילה מאף אחד, אלא אדרבה רוצים שכולנו נגיע לדרגה כזאת וכל אחד ירגיש שיש שמחה בלבו אם יש לשני טוב. אם יש לכל יהודי טוב, בפרט יהודי שקרוב אליו, שירגיש שמחה, ועי"ז תהיה אהבת הבריות, אהבת איש לרעהו. מקוים שיהא במקום קדוש זה לא רק ההיפך משנאה, אלא יהיה "אהבה", ואז המקום הזה יתקיים, ונזכה עי"ז במשך הזמן לזכות למקדש האמיתי הגדול, שעל ידי זה יהיה ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים, וכולם יהיו מאושרים.

קיום העולם ע"י תורה

מעמד פתיחת כולל וישיבת בין הזמנים

בביהמ"ד המרכזי משכן שרגא

אור לב' ניסן תשס"ה

כפי ששמעתי יש כאן ישיבת בין הזמנים. בודאי שלומדים טוב מאוד, ובכל זאת תורה צריכה תמיד חיזוק.

ונדבר כמה מילים להתחזק בלימוד התורה.

נראה את השתלשלות הדורות עד מתן תורה. כשהקב"ה ברא את העולם, באותו יום נולדו קין והבל. תיכף ומיד הם התחילו במריבה, ולבסוף קין הרג את הבל. ומה הביא למריבה? קין הביא קרבן לה' וגם הבל הביא קרבן, הקב"ה קיבל את המנחה של הבל ולא של קין, וקין קינא בו ומאוד חרה לו, ועי"ז באו לידי ריב. עוד כתוב בחז"ל שכל אחד אמר שכל העולם שייך לו. עכ"פ, תיכף בהתחלה שברא הקב"ה את העולם הדבר הראשון כמעט שקרה היה הענין של קנאת איש מרעהו עד שהגיע לרציחה.

אחרי כן קין היה צריך לנדוד וכתוב שבכל מקום שהוא הלך הקרקע היתה מזדעזעת. גם פחד שבעלי חיים יהרגו אותו, כי כל זמן שכן אדם אינו חוטא יש לו צלם אלקים וחיה לא מעיזה לנגוע בו, אבל כשהוא חוטא מסתלק הצלם אלקים ואז הוא עלול ליהרג ע"י חיה. לכן עשה לקין הקב"ה אות כדי שלא יהרוג אותו כל מוצאו.

אחרי כן כל הדורות עד המבול היו חוטאים, ובכל השנים הללו היו צדיקים יחידים. בדור אנוש התחילו לעבוד ע"ז והקב"ה הציף שליש העולם במים. העולם היום אינו כמו שהיה בזמן שהקב"ה בראו. בבריאת העולם היבשה היתה יותר גדולה ובדור אנוש שליש ממנו הוצף. אח"כ המשיכו לחטוא עד שהקב"ה כבר ראה צורך להשחית ולהחריב את כל העולם, חוץ מכמה אנשים שהקב"ה השאיר, נח ושלשת בניו ונשיהם. שאר האנשים מתו והיה חורבן כה גדול שאי אפשר חורבן כזה, וכל זה היה בגלל שהקב"ה ראה שכבר אין צורך בבריאה כזאת של רע שרודפים אחד את השני, וגוולים. הקב"ה ראה שכזה עולם א"א לקיים. אחרי המבול התחיל עולם חדש, והיו שם הצדיקים שם ועבר, אבל עדיין רוב רובם של האנשים לא היו צדיקים, עד אברהם אבינו ויצחק ויעקב והשבטים, ולבסוף הגיעו למתן תורה וזה היה השיא שהבריאה באה על תיקונה, וכתוב בחז"ל שבזמן מתן תורה הגיעו כלל ישראל למצב כמו שהיה אדם הראשון לפני החטא שהיה כ"כ גדול עד שהמלאכים אמרו שירה לפניו, וכלל ישראל אז הגיעו לדרגה הזאת, הם אמרו נעשה ונשמע, והקב"ה אמר מי גילה רז זה לבני שמלאכי השרת משתמשים בו.

אנחנו רוצים להגיד: בלי תורה העולם לא יכול להתקיים! דור המבול ושאר הדורות המקולקלים שבאו אחר כך, כל הדורות הללו לא יכלו להתקיים, רק בזמן מתן תורה באו על התיקון, הבריאה התחדשה, העולם הוא חדש, ורק כך הוא יכול להתקיים.

חז"ל אמרו בירושלמי (ברכות פ"א) "רשב"י אמר אילו הוינא קאים על טורא דסיני בשעתא דאיתיהבת תורה לישראל הוינא מתבעי קומי רחמנא דיתברי לבר נשא תרין פומין, חד דהוי לעי באורייתא, וחד דעביד ליה כל צרכיה. חזר ואמר ומה אין חד הוא לית עלמא יכיל קאים ביה [מה אם יש פה אחד העולם לא יכול להתקיים מפני לשון הרע שלו] א"כ אילו הווי תרין על אחת כמה וכמה", רואים אנו שרשב"י אחז שבעצם צריך לעשות שתי פיות, למה? - כי

לא יתכן שאותו פה יהיה ללמוד תורה ואותו פה לדברים אחרים! ולא מצד דיבורים אסורים, אלא אפי' הכל טוב והם דברים שכן אדם צריך לדבר, אבל לתורה צריך פה נפרד, צריך לעשות פה אחד שידבר רק תורה! רואים את הגדלות של התורה, שתורה זה דבר כ"כ קדוש, שאם משתמשים באותו פה לדברים אחרים, זה מגרע את המעלה של הפה של תורה. צריך להיות פה נקי לגמרי. כך סבר רשב"י, אלא שראה שאדם ינצל את שני הפיות לדברים אחרים ולפעמים ללשון הרע. עכ"פ רואים אנו גדול חשיבות התורה, וממילא אין לתאר כמה צריכים אנו להתחזק בלימוד התורה.

ובדוקא רשב"י הוא זה שאמר מימרא זו. הרי היה תנא קדוש וגדול כ"כ שחיבר את הזוהר הקדוש, והיה י"ג שנים במערה עם קצת מים וחרובים למאכלו, והוא ובנו סבלו יסורים נוראים ועסקו בתורה, הוא בא לידי הכרה שתורה זה דבר כ"כ גדול שלא שייך שאותו פה שמדברים בו דברים אחרים ידברו גם תורה. מה זה גדלות של תורה!

אמרו בגמ' [ברכות נ"ג.] "ת"ר היו יושבין בבית המדרש והביאו אור לפניהם, ב"ש אומרים כל אחד ואחד מברך לעצמו, וב"ה אומרים אחד מברך לכולן משום שנאמר ברוב עם הדרת מלך", ופירשו בגמ' טעמייהו דב"ש מפני ביטול בית המדרש. ופירש רש"י שבזמן שאחד מברך לכולם הם צריכים לשותק מגרסתם כדי שיתכוננו כולם וישמעו אליו ויענו אמן. אך, האם זה עבירה להגיד אמן? אומרים בשם ר' שמחה זיסל מקלם שכדאי לאדם להיברא, ויעברו עליו כל יסורים שבני אדם עוברים במשך החיים [כל בן אדם יש לו במשך החיים כל מיני מצבים קשים ויסורים], בכדי לזכות להגיד פעם אחת אמן! אין לתאר זכות האמן! ובכל זאת לב"ש זה לא מספיק, שהרי באותו הרגע לא יהיה תורה! אע"פ שאמן זה מצוה גדולה מאוד, אבל תורה זה עוד יותר! אם תורה זה דבר כ"כ גדול, כמה אנחנו צריכים לייגע את עצמינו לנצל את הזמנים!

מאוד צריכים להתחזק לנצל את הזמן לתורה, רק תורה. חז"ל אומרים שאדם צריך לחשוב תמיד שהעולם חציו חייב וחציו זכאי, אם עושה מצוה מכריע את העולם לכף זכות, ואם עושה עבירה צריך לשלם מחיר גדול. והרי כל אחד יכול לתאר כמה אסונות יש כל יום רח"ל, תאונות דרכים וכל מיני צרות. אזי כל אחד שלומד תורה משפיע על העולם לכף זכות!

ומצינו שע"ז אדם נתבע מהשמים, הגמ' במכות (יא). אומרת שבסביבה של ר' יהושע בן לוי בריחוק ג' פרסאות, אריה אכל יהודי, ואליהו לא בא אליו למשך כמה ימים היות ונהרג יהודי בסביבתו. כמה גדול היה ריב"ל שנכנס לגן עדן בחיים ורצה לקחת את החרב של מלאך המוות (כתובות עז:), ואעפ"כ אם יכול להיות כזה אסון בסביבתו שאריה אכל אדם, יש עליו תביעה גדולה!

א"כ כל אחד אחראי על הצרות! כמה שנתחזק יותר יהיו פחות אסונות, פחות תאונות דרכים! הקב"ה יעזור שלא יהיו צרות. הרי יש כ"כ הרבה מחלות, יום יום אנשים מתים ממחלות משונות, וצריך רחמים גדולים, ומה שיותר נתחזק בתורה גם כלל ישראל יתחזק, והקב"ה יעזור שזכות התורה תגן שלא יהיו שום אסונות, ונזכה לגאולה השלימה בב"א.

עוצם השכר על תיבה אחת של תורה

מעמד פתיחת כולל ושיבת בין הזמנים

בביהמ"ד המרכזי "משכן שרגא"

ג' ניסן תש"ע

חז"ל אומרים (ברכות לב:): ארבעה דברים צריכים חיזוק, ואחד מהם זה תורה. הכלל הוא שכל רוחניות צריכה חיזוק, ובפרט לענין תורה רואים במציאות שבכל פעם צריך לחזק ולחזק. לא מספיק שחיזוק פעם אחת, צריך כל פעם חיזוק. בפרט בבין הזמנים שלא לומדים בישיבות צריכים מאוד חיזוק. ולא רק עצם התורה, אלא כל הרוחניות כלול בתורה.

מצינו בריש פיהא "אלו דברים שאדם אוכל פירותיהם בעוה"ז והקן קיימת לעוה"ב, כיבוד אב ואם וגמילות חסדים והשכמת בית המדרש שחרית וערבית והכנסת אורחים וביקור חולים והכנסת כלה ולווית המת ועיון תפילה והבאת שלום בין אדם לחבירו ותלמוד תורה כנגד כולם", ת"ת שוקל כנגד הכל, פ"י שהוא יותר מכולם!

ומביא הירושלמי שני פסוקים במשלי: פסוק אחד אומר "כל חפצין לא ישוו בה", דהיינו שחפצין לא דומים לתורה, ובפסוק אחר כתוב "כל חפצים לא

ישוו בה", ומבאר הירושלמי שהפסוק הראשון מדבר ב'חפצין' - אלו אבנים טובות ומרגליות, כלומר דברים של עוה"ז. כל המיליארדים של הדולרים לא שווים לתורה. והפסוק השני מדבר ב'חפצין' דהיינו חפצי שמים שאפילו מצוות לא שוות לדבר אחד מהתורה, ולכן ת"ת כנגד כולם.

מה שהדבר יותר גדול צריך יותר חיזוק, מה שיותר רוחני צריך יותר חיזוק, אם כן, תורה שחשובה יותר מהכל, אפילו יותר מן המצוות, ודאי צריכה הכי הרבה חיזוק.

החובת הלבבות בשער הבחינה מפרט את החסדים שהקב"ה עושה בעולם, ואין שהקב"ה ברא את האדם באופן כזה שכל רגע מעת שנולד הוא זקוק לחסד ומקבל חסד. אבל החסד הכי גדול, אומר החוה"ל, זהו מה שנתן לאדם את התורה. כל הדברים זה חסד ודאי, אבל החסד הכי גדול והכי נצרך לאדם זה תורה. כיון שזה הדבר הנצרך ביותר לאדם, ממילא צריך יותר חיזוק.

אנחנו רוצים להגיד דבר שלכאורה הוא פשוט. במסכת עוקצין שהיא האחרונה בש"ס כתוב: "עתידי הקב"ה להנחיל לכל צדיק וצדיק ש"י עולמות שנא' להנחיל אוהבי יש ואוצרותיהם אמלא", ולא מבינים כ"כ, איפה ישנם כ"כ הרבה עולמות? ש"י עולמות לכל צדיק וצדיק יוצא מיליארדים של עולמות! אך בפשטות עולמות אלה הם מושגים ברוחניות.

אבל הרמב"ם בפי' המשניות במקום אומר כך. בעוה"ז יש המון תענוגים: אוכל טוב, שתיה טובה, נגינה, שררה, כבוד, יש המון המון תענוגים והנאות שהקב"ה ברא שבני אדם יוכלו ליהנות בעוה"ז, ואומר הרמב"ם שש"י עולמות פירוש הדבר שתכפיל את כל ההנאות ביחד שלוש מאות ועשר פעמים, זה מה שיהיה לצדיק, כל ההנאות שבעוה"ז זה עולם, וכשמכפילים זאת בשלוש מאות ועשר זה מה שיהיה לצדיק, כך אומר הרמב"ם.

ויש לשאול, הרי לא יתכן שכל הצדיקים שוים בשכרם, וכי כל צדיק הוא כמשה רבינו? על כרחך לפי מספר המצוות והדרגה שלו, א"כ מה הפשט שכל צדיק יש לו ש"י עולמות. על כרחך שהמשנה מדברת על מצוה אחת (דאל"כ מה השיעור). ונמצא שעל מצוה אחת יש שכר כ"כ עד שאין לשער, שאפילו כל התענוגים שבנ"א מרגיש בעוה"ז אינם דומים לזה. וזה בשאר מצוות, על אחת כמה וכמה בתלמוד תורה שהוא כנגד כולם וכל חפצי שמים לא ישוו בה. ואומר הגאון בירושלמי שלא דווקא אם אחד למד כל היום תורה, אלא אף מילה אחת של תורה, וכל מילה ומילה בפני עצמה היא כנגד כל המצוות. כך אומר הגאון בשם הירושלמי.

כתוב באחד מספרי החפץ חיים (תורת הבית פ"ב) שהוא מדד כמה אדם יכול לדבר במשך דקה, ובא לידי מסקנא שאדם מדבר בדקה מאתיים מילים, ובשעה מאתיים כפול שישים. ואם אדם לומד במשך יום שלם הרי אין לשער שכרו. שאפילו על מילה אחת של תורה יש כ"כ הרבה שכר שאין לתאר. א"כ איזה אושר הוא שהקב"ה נתן לאדם האפשרות לזכות בכ"כ הרבה עושר שאין לשער.

הלא כל התענוגים של עוה"ז לגבי זה הם אפס! אפס! וכל זה על כל מילה אחת של תורה! א"כ אפילו אדם שלומד רק שעה אחת ביום אין לשער איזה עושר יכול להגיע אליו, כמה מילים הוא יכול, וכל מילה עד כדי כך כנגד כולם, ו'כנגד כולם' זה כולל כל המצוות אשר כל אחת היא יותר מכל הנאות העולם. נמצא שכל ההנאות שיש בעוה"ז הן אפס ממש לעומת מה שאפשר לזכות במילה אחת של תורה.

לגבי בין הזמנים. יש אנשים שצריכים לנוח קצת או שצריכים לעזור בבית לכבוד הפסח, אבל בזמן שנותר, כל אחד צריך להשתדל לנצל את השעות האלה, הלא כל שעה זה אלפים אלפים של מילים! וכל מילה של תורה אין לשער, שזה יותר מכל המצוות! א"כ אנחנו צריכים לראות לנצל עד כמה שאפשר את בין הזמנים, בפרט צעירים כי אין להם דאגת פרנסה, ההורים דואגים להם, הישיבה דואגת בשבילם. אפשר לנצל את הזמן הזה לרכוש על כל מילה ומילה כ"כ הרבה אושר שאין לתאר!

הקב"ה יעזור לנו שנצל את החיים, רוב האנשים לדאבונינו מבזבזים את החיים בזמן שיוכלים לעשות כ"כ הרבה רוחניות, כ"כ העכערהקייט, כ"כ להיות גדול, וכ"כ הרבה מצוות שא"א לתאר. אבל מי שיש לו מח בקדקדו ראה לנצל את החיים עד כמה שאפשר, לא ח"ו יותר מהבריאות, אבל עד כמה ששייך, לנצל את החיים ולא לבזבז, וכל אחד יהיה מאושר.

הקב"ה יעזור שכולנו נתחזק בזה אפילו בבין הזמנים. לנצל את החיים זה האושר הגדול ביותר שיש. ונזכה ע"ז ג"כ לגאולה השלימה במהרה בימינו אמן סלה.

אברהם יצחק

1050 R.I.R

ମନ ସବୁର ୧୩ ୭୩

בסדר אמצעון סדר "החלוצים" את הנושא הזה
 למה קראו "החלוצים" ומה
 הוא א. ירושלים עיר
 שמה בארץ ישראל
 אשר מסתופפים בצלה אדריכלים חלוצים
 וידידים מרחוק וקרובים, שמו עטרה למאכל
 את מלך המלך הנאמן ז' ישכרל גואל מן גלות
 ערב ומורה הנאמן כהן שלמה דקלמן
 ויהי רבון שתורה שכלם במלך
 ידיד, ויכנה לנצל עצתו אל מן
 מנחם וידידו רבוב מלך
 תהיה תורה ויהא זירה
 אהרן יואבזל מלך

נתקבלה תרומה לע"נ נעמי בת אסתר, מרדכי בן אולגה, מרים בת אסתר, שרה בת אולגה. תנצב"ה